Eiríkur Þorsteinsson
Trétækniráðgjöf slf. - Wood Technology
Laugarásvegi 47,
104 Reykjavík,

www.timbur.is
eiki@timbur.is
GSM +354 892 1248

Hvers vegna erum við hérna?

Við ætlum að stofna samtök,
til að nýta timbrið úr skógunum til að reisa hús.
Þess vegna erum við hérna.

Hvað hefur tafið okkur?

- Það er orðið stutt síðan við gátum byrjað að saga timbur og magnið í dag ekki mikið.
- Skógar 70 ára og eldri eru ekki margir, en við horfum á aukningu.
- Erum við að rækta skóga til viðarvinnslu eða kolefnasölu?

Hvert er vandamálið?

- Af hverju sögum við ekki bolina og reisum hús úr timbrinu sem verður til?

  1. Það eru byggingareglugerðir.
  2. Það eru Evrópu staðlar.
  3. Við Íslendingar erum heilagari en Páfinn.

  Þurfum við að CE merkja timbur?

2024 Byrjar verkefnið CE-merking á timbri.

Teikning af Brynjólfskirkju eftir John Cleveley frá 1772.

Við Íslendingar eigum langa og sögulega reynslu í notkun á byggingatimbri

- 1890 Katalókshúsin byrja að koma og við kaupum timbur frá Norðurlöndum (Snabbinn)
- 1910 Síldarævintýrið byrjar og síldarkaupmenn verða timburkaupmenn. Rússatimbrið.
- 1960 Kanadatimbrið byrjar að koma.
- 1980 Eystrasaltsríkin fá frelsi og timbur er byrjar að koma þaðan.
- 1985 Timbur skal vera styrkflokkað samkvæmt byggingareglugerð.
- 1987 Staðallinn DS 413 er valinn og kennsla hefst. BYKO og Húsasmiðjan fá réttindi til að styrkflokka timbur.
- 1992 Íslenskir timbursalar kaupa timburvinnslur í

Við Íslendingar eigum langa og sögulega reynslu í notkun á byggingatimbri

- 1992 Ráðgjafi frá Íslandi var fenginn til að byggja upp þekkingu á timburvinnslu og flokkun í Eistlandi, Lettlandi og Litháen.
- 1993 Eistland, Lettland, og Litháen fá réttindi til að flokka timbur.
- 1997 Nýr samnorrænn staðall tekur gildi, ÍST INSTA 142:1997.
- 2005 Evrópustaðallinn ÍST EN 14081 tekur gildi og jafnframt CE merking á burðarviði.
- 2009 Staðallinn ÍST INSTA 142:2009 er uppfærður til samræmingar við ÍST EN 4081.
- 2012 BYKO og Húsasmiðjan fá réttindi til að CE-merkja burðarvið sem er vottaður af NMÍ.
- 2018 NMÍ missir réttindi til faggildingar fyrir CE-

Hindranir fyrir verkefnið

- Nú erum við búin að ná góðum árangri í skógrækt og viðarvinnslu. Þekking okkar gerði okkur kleift að kenna styrkflokkun frá árinu 1986 samkv. DS-413 og seinna samkvæmt Norræna staðlinum INSTA 142 sem var einnig notaður af okkur við kennslu í Eystrasaltslöndunum í 10 ár.
- Nú þurfum við að fá viðurkenningu frá ESB til að sanna getu okkar.
- Norðmenn koma til að votta okkur til að CE-merkja íslenskt timbur.

Megin atriði verkefnisins CE-merking á timbri

- 1. Undirbúningur og samræming.
- 2. Samtal við faggildingar- og vottunaraðila.
- 3. Viðræður við fyrirtæki.
- 4. Samningur við faggildingar- og vottunaraðila.
- 5. Ákveða úttektir og frágang gagna.
- 6. Námskeið í burðarflokkun
- 7. Samræmisyfirlýsingar og CE-vottorð um framleiðslustýringu í verksmiðju .
- 8. Fyrirtæki geta unnið sínar vörur og vottað með CE-merkingum.

Staða verkefnisins

- Liðum 1 – 6 er lokið.
- 6. liður: Námskeið í flokkun á timbri fyrir forsvarsmenn og starfsmenn í viðarvinnslum eru byrjuð.
- Námskeiðið er í umsjón IÐUNNAR fræðsluseturs.
- Fyrsta námskeiði lauk með **verklegu** prófi þann
  14. mars 2025.

Timburvinnslur í dag

- Skógræktarfélög í Skógræktarfélagi Íslands, sem hafa hafið viðarvinnslu úr sínum skógum eru:
  - - Skógræktarfélag Reykjavíkur - Heiðmörk
  - - Skógræktarfélag Eyfirðinga - Kjarnaskógur
  - - Skógræktarfélag Árnesinga - Snæfoksstaðir

- Land og skógur hefur unnið efni úr þjóðskógunum.
- Vinnslurnar eru:
  - Hallormsstaðaskógur
  - Vaglaskógur
  - Þjórsárdalur
- Sjálfstætt starfandi fyrirtæki í timburvinnslu.
  - Tandrabretti
  - Skógarafurðir

Nýsköpun og samfélagslegar áskoranir

- Söluaðilar timburs eru krafðir um að selja timbur sem hefur fengið CE merkingu.
- CE staðfesting mun setja íslenskt timbur í sama verðflokk og innflutt timbur, þar sem gæði þess hafa hlotið samskonar mat.
- Íslenskt timbur mun líklega verða söluvænna en það innflutta þar sem það hefur lægra kolefnisspor.
- Styður við landbúnað og atvinnusköpun hérlendis.
- Styrkir stoðir timburiðnaðar og sjálfbærni samfélagsins.
- EN!!! Hvað gera hin Norðurlöndin?

Norrænar smásögunarmyllur

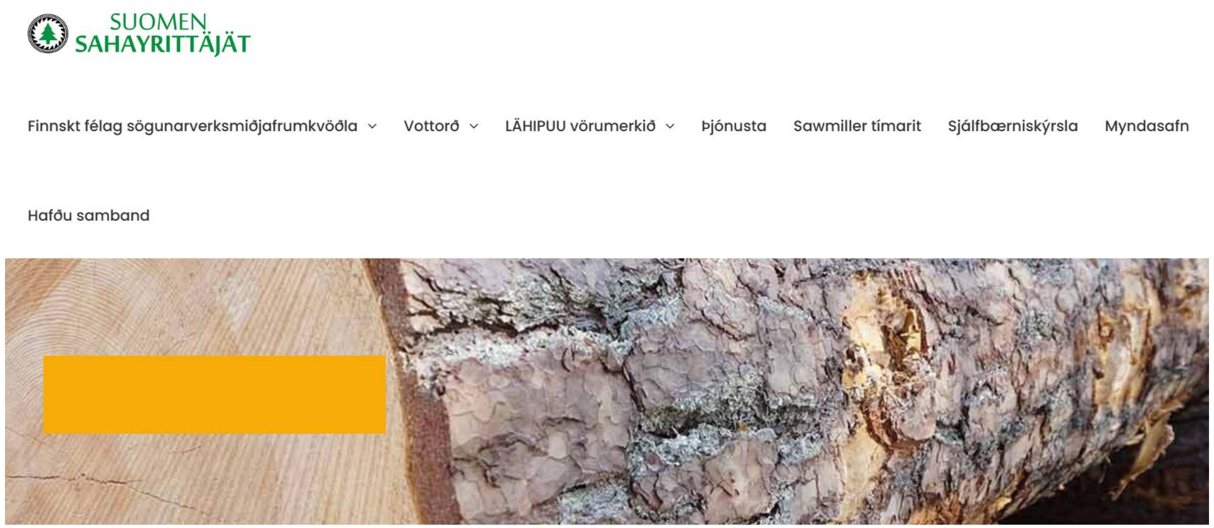

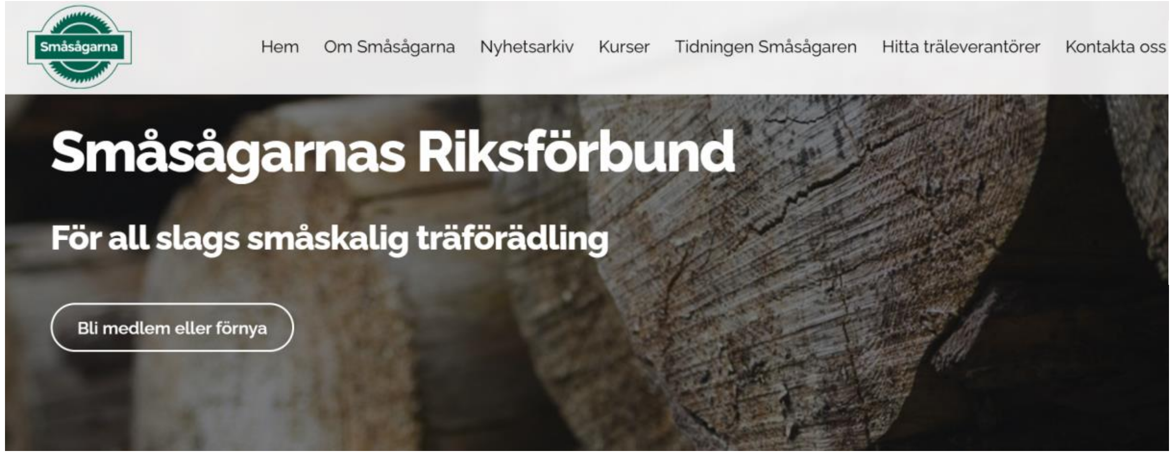

NORDISKA FÖRBUNDET FÖR SMÅSKALIG TRÄPRODUKTION

Norsk Bygdesagforening, sag.no

Sahayrittäjät Ry, sahayrittajat.fi/web (på finska) eller (översatt till svenska)

Sveriges Småsågares Riksförbund, https://smasagarna.se

Íslenskar sögunarmyllur eða Smásagir eða Ísl. Timburvinnslur www/timbur.**is** **(Timburmenn)**

Norrænar smásögunarmyllur

(Þetta er timburvinnslan í Heiðmörk)

Norrænar smásögunarmyllur „Småsågarana“

Från vänster: Lars Alexanderson, Timo Andersson, Bengt Hjorth, Runar Gustavsson, Jorma Freyberg, Jerry Hillström, Inger-Marie Svingeset, Geir Håvard Ingdal, Örjan Wiklund, Raimo Etelä, Stig Andreasson, Erik Hjärtfors och Bent Jensen.

Nybildad nordisk småsågarorganisation

Litlu sagirnar á Norðurlöndum „Småsågarana“

- Evrópuregluverkið er ekki að gera þeim lífið leitt.
- Þeir eru að saga timbur í burðarvirki.
- Hverjar eru kröfur til merkingar á söguðu timbri hjá þeim?
- **Þeir nýta sér 5. gr. Reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 305/2011 frá 9. mars 2011 2013/EES/37/21 um samræmd skilyrði fyrir markaðssetningu byggingarvara og niðurfellingu á tilskipun ráðsins 89/106/EBE**

Íslenskar sögunarmyllur „Smásagirnar“ - „Småsågarana“

- Ég legg til að við stofnum félag um þessa starfsemi hér á landi eins og eru starfrækt á hinum Norðurlöndunum og göngum í samtök þeirra.
- Markmið:
- Við nýtum þeirra þekkingu og reglur við sögun og sölu á timbri.

IÐAN fræðslusetur

Námskeið í timburflokkun og úttekt á fyrirtækjum.

IÐAN fræðslusetur | Iðngreinar | Sveinspróf | Námskeið | Fréttir og fræðsla | Þjónusta | Um okkur

Styrkflokkun á timbri skv. ÍST INSTA 142:2009

Skráning

Verð fyrir félagsmenn 17.000 kr.

Verð 67.000 kr.

Fyrirkomulag kennslu
Vefnámskeið

Námsmat
Þátttakendur ljúka

IÐAN fræðslusetur | Iðngreinar | Sveinspróf | Náms

Umsókn um úttekt

á verkstæði sem sagar og flokkar timbur

Úttetin á verkstæðiinu er samkvæmt staðlinum ÍST INSTA 142:2009 sem er fyrir sagar timbur í burðarvirki

Sækja um

Námskeið eru á netinu þar sem farið verður yfir framleiðsluhandbók samkvæmt INSTA 142:2009 og EN 14081-1
Starfsmenn taka námskeið í styrkflokkun á timbri samkvæmt INSTA 142:2009 og eru prófaðir verklega að loknu námskeiði á netinu.

Fyrsta íslenska mannvirkið úr íslenskum burðarviði sem var samþykkt.

Öspin
Asparhúsið að Vallarnesi

Límtréstilraunir

Göngubrú yfir Þjórsá

Íslenskt timbur í Laugarás lagoon við Hvítá

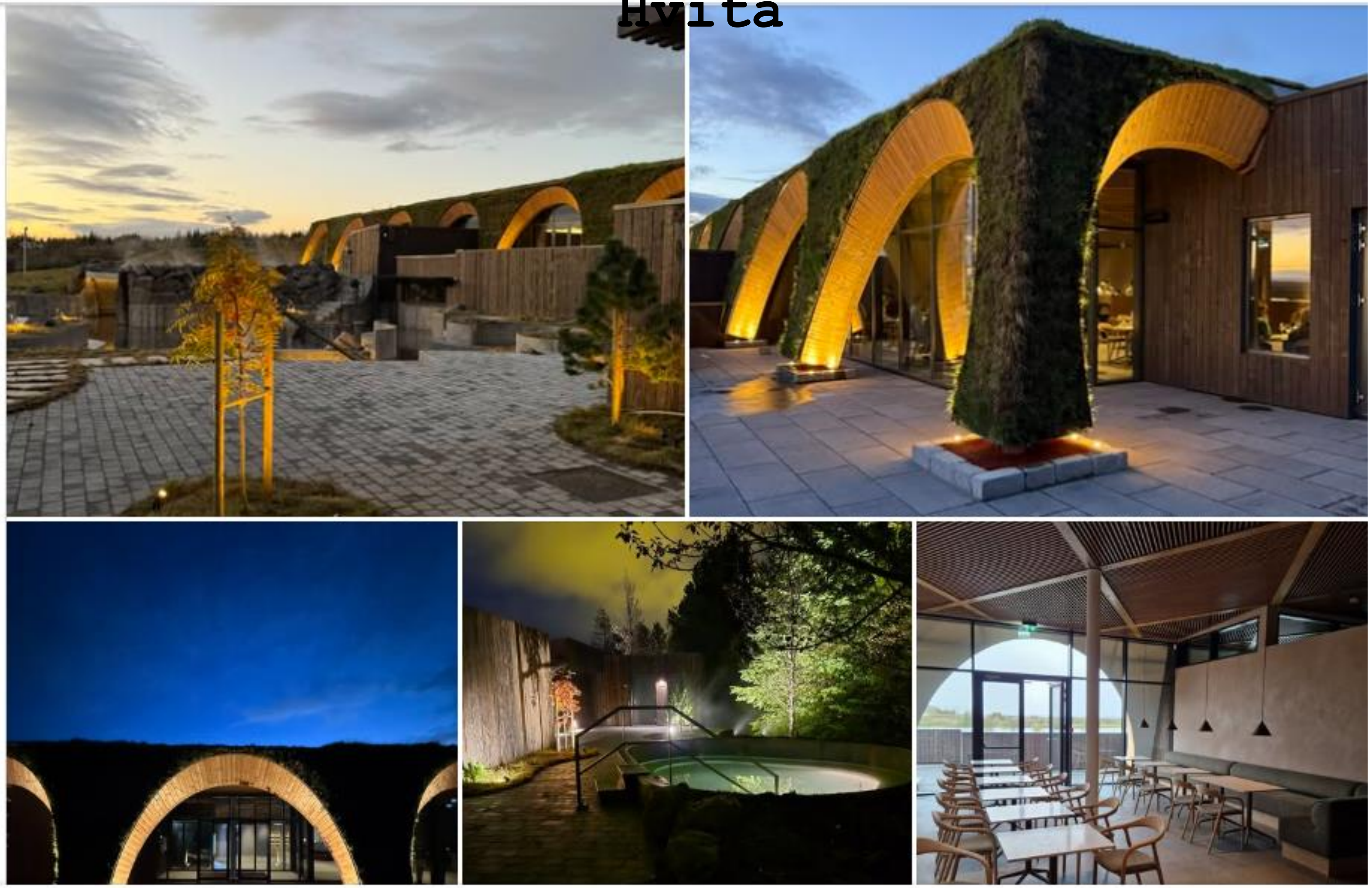

Allt timbrið í klæðninguna kemur úr Haukadalsskógi og var unnið í Þjórsárdal, á meðan torfið er fengið úr nágrenni Landeyjarhafnar á Markarfljótssöndunum.

Árböðin í Laugarási

Sky Lagoon

Frískandi kaldur úði. Leyfðu kuldanum að leika um líkama og sál.

Öspin
Okkur vantar burðarþolsstaðal fyrir öspina

Forord

Den nordiske standarden NS-INSTA 142:1997 er utarbeidet av en ad-hoc-gruppe i den tekniske komiteen INSTA B 103 *Standardträ*. Norges Byggstandardiseringsråd, NBR, har hatt sekretariatet for komiteen.

Standarden vil bli gitt status som nasjonal standard i Danmark, Finland, Norge og Sverige.

Standarden oppfyller prinsippene i NS-EN 518, se tillegg A i NS-EN 518.

I Norge erstatter standarden NS 3080:1995.

Orientering

Denne standarden angir fire klasser for visuell sortering av trelast av bartrær.

Sorteringsklassene betegnes T3 – T2 – T1 – T0 etter avtakende materialfasthet. Tilsvarende verdier for karakteristisk bøyefasthet er påvist å være ca. 30 N/mm², 24 N/mm², 18 N/mm² og 14 N/mm² for furu, gran, edelgran og lerketre som har vokst under gjennomsnittlige nordiske forhold. De er omtrent de samme for osp *(Populus)* også. For andre treslag og/eller vekstforhold kan de karakteristiske verdiene variere.

IST INSTA 142:2009

Viðauki A (Eiginlegur hluti staðalsins)

A.1 Tegundir sem staðallinn nær yfir

Landfræðileg vaxtarsvæði trjáa sem viðurinn er sagaður úr skulu vera Norður- og Norðaustur-Evrópa (NNA Evrópa) eins og skilgreint er í ÍST EN 1912.

A.1.1 Útlitsflokkaður burðarviður í T-timbur

Staðallinn fjallar um tegundirnar rauðgreni (*Picea abies*), sitkagreni *(Picea sitchensis)*, skógarfuru (*Pinus sylvestris*), eðalgreni (þin) *(Abies alba)*, döglingsvið (oregon pine) *(Pseudotsuga menziezii)* og lerki *(Larix decidua, Larix eurolepis, Larix kaempferi)*. Hægt er að bæta við öðrum tegundum eftir að tækninefnd ÍST INSTA 142 hefur metið þær.

Samkvæmt DS 413 og INSTA 142 máttum við flokka ösp sem burðarvið.
2009 kom nýr INSTA 142 og nú máttum við ekki flokka ösp sem burðarvið.

Hvað gerðist ?

Timbur úr íslenskum skógum
já takk

Eiríkur Þorsteinsson
Trétækniráðgjöf slf. - Wood Technology
Laugarásvegi 47,
104 Reykjavík,
Iceland
www.timbur.is
eiki@timbur.is
GSM +354 892 1248